

Framställan om ändring i luftfartslagen (2010:500), luftfartsförordningen (2010:770) samt i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (I2019/00525/TM)

Sammanfattning

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i "Framställan om ändring i luftfartslagen (2010:500), luftfartsförordningen (2010:770) samt i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL)".

Journalistförbundets svar koncentreras till de delar av framställan som handlar om utökad sekretess.

Journalistförbundet avstyrker förslaget om att ändringar i 29 kapitlet, 10 §, OSL, samt förslaget om en ny bestämmelse i OSL, 29 kapitlet, 9 a §.

Absolut sekretess med vissa undantag

Utredningen föreslår att den nuvarande bestämmelsen i 29 kapitlet, 10 §, OSL, ändras. Idag gäller sekretess för uppgifter i så kallade händelserapporter "om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs." Bestämmelsen har ett så kallat omvänt skaderekvisit vilket innebär att huvudregeln är att uppgifterna omfattas av sekretess.

Utredningen föreslår att den nuvarande sekretessregeln ska ersättas av en bestämmelse om absolut sekretess för uppgifter i händelserapporter. Vissa undantag ska dock finnas från sekretessen. Dessa formuleras på följande sätt:

Sekretess enligt första stycket gäller dock inte om en myndighet i första stycket

a) efter att ha granskat säkerhetsinformationen fastslår att utlämnandet är nödvändigt för rättsskipningen och att fördelarna med utlämnandet överväger den ogynnsamma nationella och internationella påverkan ett utlämnande kan antas ha på framtida insamlande och tillgänglighet av säkerhetsinformation, eller

b) efter att ha granskat säkerhetsinformationen, fastslår att utlämnandet är nödvändigt för att bibehålla eller förbättra flygsäkerheten, och att fördelarna med utlämnandet överväger den ogynnsamma nationella och internationella påverkan ett utlämnande kan antas ha på framtida insamlande och tillgänglighet av säkerhetsinformation.

Utredningens förslag innebär därmed att uppgifter bara kan lämnas ut om det är nödvändigt för rättsskipningen eller flygsäkerheten. Journalistförbundet anser inte att det finns skäl att införa absolut sekretess för de aktuella uppgifterna. Uppgifter i en händelserapport kan vara av stort allmänintresse. Frågor om flygsäkerhet är inte sällan föremål för journalistisk granskning. De föreslagna reglerna skulle kraftigt försvåra denna typ av granskning.

Journalistförbundet avstyrker den föreslagna ändringen av 29 kapitlet, 10 §, OSL.

Ljudregistrator

Utredningen föreslår att en ny bestämmelse införs i OSL, 29 kapitlet, 9 a §. Enligt den föreslagna regeln ska inspelningar från arbetsplatser inom civil luftfart omfattas av samma sekretess som händelserapporter. Om de föreslagna förändringarna av OSL, 29 kapitlet, 10 §, skulle genomföras skulle detta innebära att ljudinspelningarna i praktiken omfattades av absolut sekretess.

Journalistförbundet anser inte att det finns skäl att införa någon ny sekretessbestämmelse till skydd för denna typ av uppgifter. Att kunna ta del av inspelningarna är av stor vikt för såväl allmänheten som för journalister som bevakar flygsäkerhetsfrågor. Journalistförbundet anser därför inte att det bör införas sekretess för uppgifterna.

Att begränsa insynen på det sätt som utredningen föreslår är en stor inskränkning av informationsfriheten. När en sådan begränsning föreslås ska det enligt regeringsformen, 2 kapitlet, 21 §, göras en proportionalitetsbedömning. Någon sådan bedömning har inte gjorts i detta fall. Detta är en stor brist i utredningen och något som enligt Journalistförbundet måste beaktas vid en eventuell fortsatt handläggning.

Journalistförbundet avslår utredningens förslag om en ny bestämmelse i OSL, 29 kapitlet, 9 a §.

Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet